

CRONICĂ

În cursul anului 1970, Muzeul de istorie a Municipiului București a desfășurat o bogată activitate.

În cadrul muncii de cercetare științifică — conform planului de cercetări care prevede pentru fiecare membru al colectivului științific o temă specială — au fost abordate diferite subiecte.

Astfel, au fost studiate probleme legate de formarea și dezvoltarea economică și administrativ-teritorială a Bucureștilor, de istoricul unor vechi cartiere bucureștene, de viața și opera unor personalități științifice și culturale. De altfel, unele din lucrările elaborate în anul 1970, sînt prezente în paginile volumului de față.

Un obiectiv important al cercetării științifice a fost harta istorică a Bucureștilor. Lucrarea va cuprinde o succesiune de planșe tematice și texte adecvate fiind rodul unor cercetări pe teren, în biblioteci și arhive.

Harta va semnala multitudinea vestigiilor, monumentelor și locurilor istorice ale acestui oraș, viața și activitatea unor mari personalități, cît și amplele construcții ale zilelor noastre. În cursul anului 1970, s-au întocmit fișe documentare și s-a discutat tematica lucrării amintite. Cercetarea științifică a urmărit însoțită studierea și valorificarea patrimoniului muzeistic, întocmirea de cataloage de sigilii, stampe și documente. Tot în cursul anului amintit a fost editat și pilantul expoziției de numismatică — în limbile română și franceză.

O manifestare devenită tradițională a muzeului a constituit-o organizarea ciclului de comunicări și conferințe. Susținut de cercetătorii muzeului și de alți specialiști, ciclul a urmărit valorificarea cercetării privind istoria orașului București. Cercetătorii muzeului au expus următoarele teme :

„Contribuția cercetărilor arheologice din 1969 la istoria medievală a Bucureștilor” (Panait I. Panait și Aristide Ștefănescu).

„Podul Tîrgului de Afară” (Nicolae Anderco și Maria Stan).

„București, reședință domnească a lui Constantin Vodă Brîncoveanu” (Ștefan Ionescu), „Contribuții la istoria comunelor suburbane din București în perioada 1913—1944” (Petre Duche), „Leul ca ban de calcul în documentele secolelor XVIII—XIX” (Maria Cojocărescu).

Între 3—5 decembrie 1970, s-au desfășurat lucrările celei de a VI-a sesiuni științifice a muzeelor.

Ca și în anii precedenți, participarea muzeului s-a materializat în cele nouă comunicări elaborate și susținute de : Florian Georgescu și Alexandra Cebuc,

„Contribuții la identificarea unor locuri istorice din București legate de lupta clasei muncitoare”, Mioara Turcu „Așezarea Latène de la Bragadiru”, Panait I. Panait „Așezare și locuință în bazinul mijlociu al Argeșului în secolele XIV—XVI”, Maria Grigoraș „Monede de la Mircea cel Bătrîn descoperite la București”, Maria Stan „O carte a Divanului Țării Românești din 1899, referitoare la circulația mărfurilor în București”, Ștefan Ionescu „Un document înedit în legătură cu Unirea Principatelor”, Maria Cojocărescu „Despre sigiliile Comisiei Centrale de la Focșani”, Petre Dache „Începuturile activității radiodifuziunii române”, Marioara Marinescu „Un exponent al medicinei românești în țările nordice — Dr. Gheorghe Marinescu”.

La cel de al XXII-lea Congres de istorie a medicinei care s-a ținut la București și Constanța între 30 august — 5 septembrie au participat trei membri ai colectivului muzeului, Panait I. Panait, Constanța Știrbu și Marioara Marinescu care au susținut interesante comunicări.

Cercetările arheologice au continuat și în anul 1970 și s-au desfășurat pe mai multe șantiere cu următoarea problemă: locuirea geto-dacă, perioada de formare a limbii și a poporului român, satul feudal, precum și formarea și dezvoltarea centrului urban în secolele XIV—XVIII etc.

La șantierul „Curtea Veche” au fost descoperite vestigiile laturii de sud a cetății și a palatului voievodal și alte ziduri din secolele XVII—XVIII. Totodată, în cadrul aceleiași zone, s-au urmărit lucrările de demolare întreprinse pentru sistematizarea și restaurarea zonei istorice centrale și s-a întocmit documentarea pentru imobilele de pe străzile Găbroveni, Covaci, Blănari și Șepcari.

La Sîrbulești au fost întreprinse lucrări de cercetare a zonei nordice a necropolei din secolul XIV și au fost precizate 12 noi obiective prefeudale și feudale. S-a început cercetarea monumentului medieval de la „Giulești-Chiajna” avînd ca obiectiv principal precizarea vechimii acestuia.

La Bragadiru, au fost scoase la iveală locuințe Latène și din timpul feudalismului timpuriu. De asemenea, lucrările de modernizare de pe Bulevardul 1848 au favorizat cercetările arheologice privind dezvoltarea fundațiilor, Turnului, Colței. Sondaje și cercetări pe teren au fost întreprinse și la: Dudești, pe șantierul Institutului Politehnic, la palatul Belvedere, la Pantelimon etc.

Prin colectivul secției de istorie contemporană socialistă s-au făcut numeroase investigații la casele supuse demolării întocmindu-se fișele respective, cu un scurt istoric al lor organizîndu-se totodată și o fototecă.

Patrimoniul muzeului s-a îmbogățit în anul 1970, cu 4.036 obiecte provenite din achiziții, donații și săpături arheologice.

Printre acestea — mai reprezentative sînt: cele două uniforme ale generalului P. N. Năsturel, ceasul pendulă din 1804 ce aparține fraților Tunuzli, o serie de fotografii și decorații ce au aparținut dr. G. Marinescu, 28 medalii jubiliare, documente și gravuri din secolele XVIII—XIX, un tablou ce reprezintă „Tirgul Moșilor de altă dată”, costume din secolul XVIII, un serviciu de porțelan, interesante colecții de cărți poștale ilustrate, fotografii și cărți vechi. La sfîrșitul

amului a fost efectuată o inventariere a patrimoniului muzeelor memoriale. Colectivul muzeului a susținut o intensă muncă pe linia conservării cel mai bune a patrimoniului muzeal.

În cadrul muncii culturale-educative, muzeul și instituțiile afiliate lui, și-au cristallizat acele direcții de orientare în acest domeniu, căutând să răspundă cerințelor opiniei publice, mereu mai exigentă.

Un exemplu grăitor sînt acțiunile culturale-educative desfășurate în anul 1970. Muzeul are pentru această activitate un plan pe fiecare trimestru, sub forma unui program pe care-l întocmește, editează și difuzează.

Astfel au fost susținute un număr de 239 conferințe pe teme ca: „Cercetări arheologice în București”, „150 de ani de la nașterea lui Al. I. Cuza”, „Bucureștii în perioada interbelică”, „București, centrul insurecției naționale antifasciste”. Multe dintre aceste conferințe au fost expuse în cadrul a 17 lectorate. De asemenea muzeul în colaborare cu Comisia pentru răspîndirea cunoștințelor științifice din Comitetul pentru Cultură și Artă al Municipiului București a organizat 4 universități populare care s-au desfășurat cu tema generală „Pagini de istorie bucureșteană”. Ele au fost susținute de Petre Dache, Ana Bene, Pannai I. Pannai și Cebuc Alexandra.

În colaborare cu Societatea de Științe Istorice muzeul a organizat 12 simpozioane în cadrul cărora au fost tratate probleme majore de istorie națională și bucureșteană cu următoarea tematică: „Complexul arhitectural Colțea”, „150 de ani de la nașterea lui Al. I. Cuza”, „33 de ani de la proclamarea independenței României”, „9 Mai — Ziua Victoriei”.

La sediul muzeului, în întreprinderi, instituții, case de cultură și cluburi au fost deschise un număr de 110 expoziții temporare și itinerante cu o tematică nouă și diferențiată.

O atenție deosebită s-a acordat expozițiilor cu caracter didactic ce au fost întocmite special pentru orele de recapitulare și care au avut un rol important în fundamentarea cunoștințelor elevilor. Printre acestea au figurat expozițiile organizate în sediul muzeului — cum au fost: „Pe urmele strămoșilor noștri”, „Pagini de viteză din istoria medievală a României”, „Lupta poporului român pentru unitate politică”, „București, centrul cultural al României interbelice (1918—1944)”, „Revoluția populară din România”.

Altele, au valorificat patrimoniul muzeistic cum au fost expozițiile: „Mărturiile materiale ale artei getice”, „Colecția Maria și Dr. G. Severeanu”, „Colecția de porțelanuri și faianțe”.

Au mai fost alcătuite expoziții care au comemorat anumite evenimente istorice, ca: „Aniversarea a 150 de ani de la nașterea domnitorului Al. I. Cuza”, „A 30-a aniversare a grevei generale din 1920”, „25 de ani de la instaurarea primului guvern democratic-popular”, „Activitatea social-științifică a Dr. G. Marinescu”, „George Bacovia — Omul și opera”, „Dr. Nicolae Minovici — colecționar și donator de piese de artă populară”. Ele s-au bazat pe un material bogat, în parte inedit și au reușit să surprindă aspectele esențiale ale evenimentelor comemorate în anul 1970.

Este cunoscut aportul muzeului la întocmirea unor expoziții organizate de Comitetul pentru Cultură și Artă al Municipiului București, în străinătate — cum au fost expozițiile de tezaur românesc deschise la Paris și Stockholm.

Expozițiile de bază de asemenea au preocupat colectivele muzeului și de la unitățile subordonate și afiliate, îmbunătățindu-le continuu cu noi exponate sau cu exponate legate de anumite evenimente.

Tot în domeniul muncii culturale-educative, se încadrează și cele 11 concursuri școlare organizate de muzeu în colaborare cu Consiliul Municipal al Pionierilor și Inspectoratul Școlar al Municipiului București, concursuri intitulate „București — oraș socialist”, și „București, centru industrial”.

Muzeul, în strinsă colaborare cu Societatea de Științe Istorice București și cu Comisia pentru răspândirea cunoștințelor științifice din Comitetul pentru Cultură și Artă al Municipiului București, a organizat 61 de vizite cu expuneri la șantierul Curtea Veche și la monumentele și locurile istorice din Capitală.

O activitate deosebită au desfășurat și muzeele afiliate. Prin conferințele susținute în cadrul ciclurilor „Colecții și Colectonari”, și „Prin muzeele Capitalei”, scriitoarea Agatha Grigorescu Bacovia a evocat personalitatea lui George Bacovia. Directorii și conducătorii unor unități, cum au fost: ing. N. Minovici, Ion Corvin Singhiorzan, Maria Slătineanu și Virgilia Crăciunescu, au prezentat muzeele sau colecțiile de care răspund.

O altă acțiune specifică muzeelor afiliate, o constituie și serile muzeale. În cursul anului 1970 s-au desfășurat în cadrul colecțiilor și a muzeelor memoriale afiliate 39 de astfel de manifestări. Serile muzeale s-au desfășurat pe teme care au evocat viața și activitatea diferitelor personalități, cum au fost: „Medalion G. Bacovia”, „Medalion C. I. și C. C. Nottara”, „Titani ai științei și culturii — Gh. Marinescu”, „Seară omagială închinată Dr. V. Babes”, „Ceramica de la Bistrița din muzeul N. Minovici”, „Obiecte interesante în Colecția de artă comparată” etc.

În muzeu, și-au desfășurat activitatea în anul 1970 și cele două cercuri ale „Prietenilor muzeului”. Primul, grupează pe numismații amatori, care se întrunesc de 2 ori pe lună în ședințe de comunicări, iar al doilea al astronomilor amatori de pe lângă Observatorul Astronomic Popular se întrunește săptămânal unde au loc comunicări interesante.

Muzeul, pe linia popularizării sale folosește numeroase mijloace. În acest sens a organizat 11 vitrine de stradă cu diferite aspecte interesante din istoria orașului București, standuri cu cărți de specialitate, pliante, ghiduri și cărți poștale. De asemenea muzeul colaborează intens cu presa și radioteleviziunea. Pentru popularizarea patrimoniului și activităților sale s-au dat 63 de știri importante.

Pentru a face cunoscută activitatea muzeului nostru și peste hotare și pentru a studia organizarea și rezultatele muncii în instituțiile similare din străinătate s-a continuat și în anul 1970, schimbul de publicații internațional. Astfel, în fondul documentar al muzeului, au intrat numeroase materiale, reviste și publicații de specialitate, provenind din Praga, Moscova, Leningrad, Köln, Viena, Helsinki, Copenhaga, Los Angeles etc.

DORINA CÂRSTEA